

ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ КУРЕЙ НЕСУЧОК В УМОВАХ ТОВ «БАШТАНСЬКА ПТАХОФАБРИКА»

Д.В. Литовка, студент СВО «Магістр»

Науковий керівник – к.с.-г.н., доцент Стародубець О.О.

Миколаївський національний аграрний університет

У статті розглянуто та проаналізовано вплив генотипу курей несучок на їх яєчну продуктивність, досліджено фактори, які впливають на несучість курей несучок та масу яйця, встановлено, що більш продуктивних крос, з більшою масою яйця, за рахунок правильно підбраного раціону.

Ключові слова: генотип, несучки, кроси, несучість, маса яйця, раціон.

Постановка проблеми. У більшості розвинутих країнах світу стає актуальною проблема збереження біологічного різноманіття в агроєкосистемах, генетичної консервації місцевих порід сільськогосподарських тварин. Внаслідок інтенсивної діяльності людства в природі виникли незворотні зміни в екосистемах, тисячоліттями апробовані природою тварини починають зникати, виникає їх розбалансування. Це змусило міжнародні організації розробити спеціальну програму ООН «Збереження генетичних ресурсів тварин», в якій сформульовано рекомендації щодо вивчення та збереження генофонду тварин [2].

Використання в промисловому птахівництві обмеженого числа порід птиці ставить під загрозу збіднення генетичних ресурсів або навіть повного їх зникнення. Тому на даний час питанню збереження біологічного різноманіття локальних популяцій птиці приділяється значна увага. В майбутньому місцевий генофонд може бути затребуваним до селекційно-племінної роботи зі створення нових значимих форм птиці як джерело цінних генетичних комплексів. Вивчення продуктивних та адаптивних якостей птиці вітчизняного генофонду вважається актуальною проблемою зоотехнічної науки [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нині в Україні виробництвом харчових яєць стали займатися як великі спеціалізовані підприємства, так і невеликі приватні. На сьогодні наявна велика кількість кросів яєчних курей - як вітчизняної селекції, так і іноземної. Вони відрізняються за рівнем несучості, життєздатності, пристосованості до умов утримання, схильності до захворювань. Але слід мати на увазі, що імпортовані кроси створювались за кордоном в ідеальних умовах годівлі й утримання, які здебільшого відрізняються від тих умов, за яких утримується птиця в Україні. Крім того, щоб ця птиця не гинула від різних захворювань, їй слід проводити цілу низку профілактичних щеплень тими вакцинами, до яких вона адаптована. Але, як показує практика, і в наших умовах, експлуатація закордонних кросів дає непогані результати [1].

Виробництво яєць в Україні у січні-березні 2018 року склало 3510,7 млн одиниць, проти 3432,5 млн у січні-березні 2017 року. Ріст за вказаний період склав 2,3%. Про це повідомляють в «Союзі птахівників України», з посиланням на Державну службу статистики.

Виробництво яєць в сільськогосподарських підприємствах склало 2 147,8 млн одиниць, проти 2 064,8 млн у січні-березні 2017 року. Виробництво яєць в січні-березні 2018 року в індивідуальних господарствах склало 1 362,9 млн одиниць, проти 1 367,7 млн у січні-березні 2017 року», – йдеться у повідомленні [2].

За даними аналітиків компанії «Pro-consulting», за п'ять років, починаючи з 2013 року, ринок яєць в нашій країні зменшилася на 24%. Деяке пожвавлення виробництва в 2017 році було компенсовано зростанням експорту, тоді як внутрішнє споживання залишилося на рівні 2016-го. Скороченню виробництва сприяло збільшення собівартості, зниження купівельної спроможності населення і втрата територій, на яких знаходилися як споживачі, так і виробники яєць.

Виробництво яєць в Україні, ціни на які впали, у січні-червні 2019 року зросло на 5%, або на 412,6 млн штук, порівняно з аналогічним періодом 2018-го. Про це інформує прес-служба Державної служби статистики.

За даними відомства, виробництво яєць за перше півріччя досягло майже 8,6 млрд штук, тоді як роком раніше – майже 8,2 млрд штук [1].

Постановка завдання. Метою дослідження було проаналізувати вплив генотипу курей несучок та її яєчну продуктивність, які фактори впливають на несучість курей несучок та масу яйця.

Матеріали і методика досліджень. Дослідження проводились в умовах ТОВ «Баштанська птахофабрика». Досліджувалась несучість кросу "Браун Нік".

Результати досліджень. В господарстві для виробництва харчових яєць раніше використовували сучасні чотирихлінійні кроси курей - "Ломанн Браун", "Браун Нік", "Хайсекс Браун", "Ломанн Лайт".

В даний час використовують курей кросу "Браун Нік". Птиці ліній батьківської форми мають коричневий колір оперення з чорними пір'їнами на крилах і хвості. Вони - носії гену золотистості.

У птиці материнської форми - біле забарвлення оперення, обумовлене наявністю гену сріблястості. Це дає можливість при схрещуванні батьківських форм отримувати аутоксексних за кольором пуху гібридних курчат. В добовому віці півники в основному світлі, а курочки - коричневі. Точність визначення статі за цими ознаками - 98-99%.

Курчат підприємство завозить з фірм більш високого рівня, оновлюючи їх поголів'я щороку. Вирощування молодняку проводять до 100-денного віку.

Важливе значення має годівля курей. При вирощуванні ремонтного молодняку використовують чотирифазну годівлю, поживність раціону складає: I фаза: ОЕ - 2820 ккал; СП - 20%; II фаза: ОЕ - 2675 ккал; СП - 18,5%; III фаза: ОЕ - 2675 ккал; СП - 14,5%; IV фаза: ОЕ - 2675 ккал; СП - 17,5%.

При експлуатації промислового стада курей-несучок застосовують трифазну годівлю: I фаза: ОЕ - 2900 ккал; СП - 18%; II фаза: ОЕ - 3000 ккал; СП - 19%; III фаза: ОЕ - 2750 ккал; СП - 17,5%.

Збереженість поголів'я курей-несучок з урахуванням падежу, які знаходились в період яйцекладки в кліткових батареях "Техна", була на 1,2% більше у порівнянні із збереженістю поголів'я курей-несучок, які утримувались в кліткових батареях "Ніжинсільмаш".

Важливим показником яєчної продуктивності сільськогосподарської птиці є маса яєць, від якої, в значній мірі, залежить результативний показник яєчної продуктивності - яйцемаса. Аналіз результатів досліджень стосовно маси яєць дав можливість констатувати, що цей показник за різних систем утримання (кліткові батареї різної конструкції) має більш сталий характер. Так, маса яєць курей-несучок на 20-у тижні експлуатації складала 45,8-45,9 г, а в кінці даного періоду, у 52 тижні - 67,1-67,2 г.

Санітарно-ветеринарні заходи є невід'ємною частиною усього технологічного процесу виробництва продукції на птахофабриці. Щорічно складається план протиепідемічних і ветеринарно-санітарних заходів, який визначає всебічний обсяг робіт з ліквідації та попередження захворювань птахів, а також визначає режим роботи в цілому на виробничій частині господарства. Вакцини використовують від різних виробників: Lohmann Animal Health (Німеччина), Інтервет (Голландія), із Ізраїлю та Франції.

Під час дослідження порівнювали кроси Браун Нік (рис.1) та Хайсекс Браун (рис.2.), дані наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика кросу курей Браун Нік та Хайсекс Браун.

Показник	Браун Нік	Хайсекс Браун
Перша несучість, тижд.	20-23	22-24
Вага яйця, г	До 70	62-64
Кількість яєць за рік, шт	350-400	300-320
Характеристика шкарлупи	Коричневого кольору, дуже міцна	шкаралупа коричнева, тверда
Затрати корму для отримання 1 яйця, г	100	128-130

Кури Браун Нік цінуються за такі якості і характеристику:

- Висока продуктивність: до 400 яєць на рік, причому несучість не припиняється в спеку і в холод.
- Відмінні смакові якості яєць.
- Більш тривалий, порівняно з іншими кросами, період високої продуктивності - до 2 років.
- Міцне здоров'я, резистентність до захворювань пернатих і витривалість.
- Стресостійкість: несучки спокійні, а півні контактні і не агресивні.
- Висока виживаність виводка - 98%.

- Мала кількість необхідного корму - не більше 100 г / добу.
- Великі яйця (до 70 г) з яскравим жовтком і міцною шкаралупою, придатні до зберігання і транспортування.

Рис.1. Кури кросу Браун Нік

Кури кросу Хайсекс Браун мають такі переваги:

- високу несучість;
- раннє дозрівання, молодички починають нестися вже у віці 150 днів;
- велику вагу яйця;
- збереження гарної несучості до 2-3 років;
- відносно велика маса тіла, що дозволяє отримувати від курей не тільки яйця, але і м'ясо;
- невелика витрата кормів для такої високої продуктивності;
- стійкість до різних хвороб;
- висока виживаність і виводимість курчат;
- спокійний характер;
- невибагливість в утриманні.

Рис. 2. Курка кросу Хайсекс Браун

У курей кросу Браун Нік несучість починається раніше чим у кросу Хайсекс Браун на 2-3 тижні, також кількість яєць за рік у Браун Нік більше на 50-100 яєць. Маса яйця приблизно однакова але все ж таки у кросу Хайсекс Браун яйця менші за вагою на 5-8 г.

Висновки і перспективи подальших досліджень. За результатами досліджень ми визначили, що кури кросу Браун Нік більш продуктивні ніж кури кросу Хайсекс Браун, також маса яйця в перших більша ніж у других, але щоб добитись такої продуктивності найголовніше це правильно підібраний раціон. Для кожного кросу курей розроблено свій раціон при якому вони дають найбільшу продуктивність і кожне відхилення від цього раціону буді відбиватись на продуктивності курей, а саме на кількості знесених яєць за рік та маси яйця.

Список використаних джерел

1. Коваленко Г., Степаненко І., Іванова Т. Ячна птиця для широкого кола споживачів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://propozitsiya.com/ua/yaiechna-pticya-dlya-shirokogo-kola-spozhivachiv>
2. Виробництво яєць в Україні зросло на 2,3% [Електронний ресурс]: стаття. — Режим доступу: <https://landlord.ua/news/virobnitstvo-yayets-v-ukrayini-zroslo-na-2-3-2/>
3. Горбунов В.В. Куры. Разведение, содержание, уход. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://bookz.ru/authors/viktor-gorbunov/kuri-ra_747/1-kuri-ra_747.html

D. Litovka. THE USE OF DIFFERENT GENOTYPES OF CHICKENS OF LAYING HENS IS IN THE CONDITIONS OF LTD "POULTRY FACTORY OF BASHTANKA"

In the article influence of genotype of chickens of laying hens is considered and analysed on their egg productivity, factors that influence on bearing of chickens of laying hens and egg mass are investigational, it is set that more productive cross-country race, with greater mass of egg, due to a correctly neat ration.

Keywords: genotype, laying hens, cross-country races, bearing, egg mass, ration.